

העלון יוצא לעילוי נשמת מדיאנה נג'מה בת חנינה לבית וזאן ע"ה, ובעלה מקיקץ וכצאנה בר רחל ע"ה

בית נאמן

שיעורו השבועי של מרן ראש הישיבה רבנו מאיר מאזוז שליט"א

בשעה 20:00

מוצ"ש פרשת וישב, כ"ד כסלו תשע"ט

נושאי השיעור:

- א. פיוטי "יה הצל יונה מחכה" ו"מעוז צור ישועתי". ב. הורדוס לא עשה תשובה.
- ג. מרן הגאון רבי אהרן יהודה לייב שטיינמן צוק"ל. ד. המתארח בשבת היכן ידליק במוצאי שבת? ה. הגפן או הגפן. ו. היכן אמירת "מזמור שיר חנוכת הבית לדוד"? ז. סדר הקריאה בתורה בראש חודש.

ניתן לשמוע בשידור ישיר את שיעורו של מרן שליט"א בערוץ קול ברמה. או ב'קול נאמן': 079-9-367-367 או ב'קול בית נאמן': 079-9270505

על זה (ספר תולדות מלחמת היהודים פרק כ"א). לכן אפילו שבנה את בית המקדש יפה, וכי מי שהורג נפש ויבנה

בית המקדש זה יסלח לו! ומה שהתוספות אמרו שחזר בתשובה, הכוונה על זה שבנה את בית המקדש. אבל לו היו יודעים שבנה עיר שלימה לכבוד קיסר רומי (קיסריה או משהו אחר), ואח"כ בנה שני בתים שלו יותר יפים מבית המקדש, והרג את אשתו מרים החשמונאית ואת אחיה ואת שני בניה, מה אכפת לנו מהרשע הזה!?

ההסטוריה של הורדוס מוכיחה שלא עשה תשובה

ג. והנה השבוע הביאו לי מה שכתב גאון גדול רבי יוסף זכריה שטרן, שהיה בקי עצום שאין כמוהו בעולם (מחבר ספר זכר יהוסף³), ובספר תהלוכות האגדות (פרק ל"ג) הוא כותב על התוספות שהדברים שלהם צריכים עיון, וכותב ככה: דברי התוספות שהורדוס לא נשא בת ישראל כי עשה תשובה

3. השדי חמד מזכיר אותו תמיד בחיבה ובסילודין, ומתווכח איתו בדברי תורה. הוא הכיר אותו אישית, וכתב: הוא שופך מקורות הרבה, מאיפה המח הזה? היה מיוחד. רבי יוסף זכריה היה בתקופת ההשכלה, וחי בעיר שהיה בה משכיל רשע מושע יהודה לייב גורדון, המכונה יל"ג כי היה מלגלג על הכל. (בעבר היו לומדים את השירים שלו בתעודת בנרות. ופעם הייתי במקום של מורים, ואמרת לי: תגידו לי, הרי השיר הזה "קוצו של יו"ד" כולו שגאה ומשטמה לתורה, למה אתם לומדים את זה? ואמרו לי שכבר הורידו אותו מתכנית הלימודים. "ברוך שעקר עבודה זרה מארצנו". אמנם הוא למד תורה אבל כתב בשגאה איומה על התורה, והיה יותר גרוע מביאליק שלפחות היתה לו אהדה כל שהיא לתורה ולשבת, למשה רבנו ולחכמי התלמוד, ואילו הוא רשע מרושע). פעם בא אלי רבי חיים פרץ שליט"א, ושאל אותי: אתה מכיר "קוצו של יו"ד"? אמרתי לו: מה זה? אמר לי שיל"ג כתב סיפור בשיר, ואני לא יודע את השיר הזה. מה הסיפור? פעם יהודי אחד בשם "הלל" בא להתגרש, והרב כתב בגט "הלל" בלי יו"ד, כי יש דגש בלמ"ד. אח"כ היהודי הזה הלך לים ויהיה ספק אם טבע שם, והרי "מים שאין להם סוף אשתו אסורה" (בימות קכ"א ע"א), אבל אשתו אמרה: מה אכפת לי? יש לי גט. הרב שם "ופסי הכוזרי" אמר לה שהרמ"א (אה"ע סי' קט"ו סעיף כ"ח) כותב שכותבים "הלל" ביו"ד, וא"כ הגט פסול. אבל הרב טעה כי הלמ"ד דגושה ואין יכול להיות הילל ביו"ד! (כמו שהעיר מרן בבדק הבית והגר"א שם בסי' קכ"ט). והרב הזה הוא הרב יוסף זכריהו שהיה בדורו, רק שהפך את השמות כדי שיתנפל עליו. אבל הרב מימון (שרי המאה ח"ו עמוד 27) כותב שלפי הידוע לו הסיפור היה להיפך, כי הרב שטרן היה בקי נפלא בכל התנ"ך והתלמוד, וגורדון הוא שטעה בזה והפך את הסיפור על הרב שטרן. [אני קורא בספרים של הרב מימון. אחד כתב לי: איך אתה קורא בספרים של "אפיקורוס"? אבל הוא לא אפיקורוס אלא תלמיד חכם וצדיק. ואולי יש לו דעות לא כ"כ מאה אחוז. הרב עובדיה ע"ה מזכיר אותו. פעם רצינית לחפש איפה הוא מזכיר אותו, ויש לי נכד קטן שיש לו קצת נבואה... אז הבאתי לו חזון עובדיה ושאלתי אותו: באיזה מקום הרב מזכיר את הרב מימון? אמר לי: בדף פלוני. וזה נמצא חמש דפים לפני כן... הרב כותב שם "מהר"ל מימון", רבי יהודה לייב מימון. הוא כותב כל מיני סיפורים על רבנים וחכמים וצדיקים ועל כולם. חכם אחד שליט"א בספרו לוקח דברים ממנו כלשונם ומעלים את שמו, אבל לא עושים ככה, והרי הרמב"ם כותב "כתב אריסטו", וכי הוא גרוע יותר מאריסטו! לא יתכן כדבר הזה. אם לא לקחת ממנו לא צריך ואין בעיה בזה, אבל אם לקחת ממנו את המלים עליו לכתוב שמצאת את זה בספר שרי המאה או בספר מדי חודש בחדשו, מה המעשים האלה! ופעם כתבת לי על זה].

פיוטי הספרדים והאשכנזים לחנוכה

א. שבוע טוב ומבורך. חזק וברוך (ל' כפיר פרטוש ואחיו הי"ו). השיר הזה "יה הצל יונה מחכה" הוא של רבי יהודה הלוי. כתוב כאן "האל ימינו יחדש וצר להריגה יקדש", מה זה להריגה יקדש? מלשון הפסוק "והקדישם ליום הריגה" (ירמיה י"ב ג'), כי ירמיה הנביא סבל מהשונאים שלו ואמר את זה. אם יבוא גוי וישאל: למה אתה מקלל את הצרים? תענה לו: אתה לא יודע מה עשו לנו הצרים האלה באינקוזיציה ובת"ח-ת"ט ובשואה והרשימה ארוכה, וכי לא מגיעה להם הריגה שיימחוק מן העולם?! לא צריך לפחד מהם כי יום אחד יפלו כולם. תדעו לכם, שאמנם בדרך כלל השירים של הספרדים מיוחדים, אבל הפעם הפוך, כי האשכנזים כתבו שיר יפה יותר, השיר "מעוז צור ישועתי" שחיבר פייטן אשכנזי נפלא מאד (ראשי תיבות שלו מרדכי חזק), והוא מביא שם יציאת מצרים, פרעה וכל חילו, בבל ופרס, ו"יונים נקבצו עליו". צריך ללמוד פיוט ולהבין אותו, ולא כמו שכתוב "והנך להם כשיר עגבים יפה קול ומטיב נגן, ושמעו את דברך ועושים אינם אותם" (יחזקאל ל"ג ל"ב)?

מי שהורג נפש ובונה בית המקדש זה נסלח לו?!

ב. לפני שבועיים אמרתי שהורדוס לא חזר בתשובה (עלון מס' 137 אות י'), וחשבו שאני מתכוין נגד התוספות (בימות מ"ה ע"ב בד"ה כיון). אבל אז אני עוד לא ראיתי את התוספות (שהזכרתי אח"כ בעלון במוסגר), וגם במאמר בעיתון "יום ליום" לא ראיתי שהביאו את התוספות (ויכול להיות שלא שמתי לב). אבל הדבר כ"כ מוזר שהורדוס הרשע הזה חזר בתשובה, אחרי שהרג כל חכמי ישראל והשאיר אחד שיעורו אותו, איך יתכן שחזר בתשובה? לא יכול להיות דבר כזה. הרמב"ם (פ"א מהלכות רוצח ה"ד) כותב שהתורה מחמירה מאד בדבר הזה, וכתב: ואין לך דבר שהקפידה עליו תורה כשפיקות דמים, שנאמר ולא תחניפו את הארץ אשר אתם בה כי הדם הוא יחניף את הארץ" (במדבר ל"ג ל"ה). והשוטה הזה הורדוס בנה שני בתים שלו יותר יפים מבית המקדש. מאיפה יודעים את זה? הביאו לי כל מיני עדויות של יוסיפון וכו'

- רק שיש שם שגיאות קטנות, כדרכם של האשכנזים שאינם יודעים לשון עברית טובה, מה לעשות? כתוב שם "לעת תכין מטבח מצר המנבח", וכי תקח את הצר המנבח ותכין ממנו מטבח?... צריך לתקן ולומר "לצר המנבח". מאיפה אני לומד את זה? מפסוק בישעיה "הכינו לבניו מטבח בעוון אבותם" (י"ד כ"א), לא מבניו אלא לבניו. לכן צריך לתקן את זה. וגם בסוף כתוב שם "הקם לנו רועה שבעה", צריך לומר רועים שבעה. הגמרא (סוכה י"ב ע"ב) מונה שבעה רועים ושמונה נסיכי אדם, ושבעה רועים הם אדם הראשון ומתושלח וכו'. רק שמישהו ראה כתוב "רועים שבעה", והתפלא כי יש לנו רועה אחד שזה המשיח. אבל זה לא נכון, כי הפייטן התכוין לגמרא ולכן צריך לומר "רועים שבעה".
- הפייטן שלנו צריך ללכת עכשיו, אבל לא צריך רשות ממני. לפעמים הרב שמה עמאר שליט"א בא ואח"כ אומר לי "סליחה אני צריך ללכת", וכי אתה צריך רשות ממני?! תלך מתי שאתה רוצה. גם על התלמידים אני אף פעם לא מסתכל מי בא ומי לא, מי שבא ברוך הבא (ומי שלא בא עוד יותר טוב, למה? כדי שלא יקשה עלי קושיית אמרת ככה ואמרת ככה)..

עיצוב גרפי: האל 050-2738858

הדלקת נרות	מוצ"ש	ר"ת
י-ם:	17:15 16:20	17:53
ת"א:	17:16 16:16	17:49
חיפה:	17:14 16:14	17:47
ב"ש:	17:17 16:18	17:51

עלון פרשת מקץ הוקדש לעלוי נשמת מר אבינו היקר באדם ר' נסים חיים הכהן בר רבי בן ציון ושאר ינה צ"ל ת.נ.צ.ב.ה.א

"עץ חיים היא למחזיקים בה"

בצער רב קיבלנו את השמועה על פטירת הצדיק והחסיד, מנקה הדעת, גזע תרשישים, בן וממשיך דרכו של הצדיק המקובל רבי יעקב קצין, עמותן חלל, שטרם יוגע להקמת מסדו. הרב הראשי לקהלת התלבים בארה"ב, ולק"ק "שערי ציון" המהוללה והמפוארה - בני יורק,

הגאון חכם שאול קצין זצ"ל

תנחומנו לבני משפחתו ותלמידיו, וי"הר שלא ידעו עוד צער, ובהמשכת דרכו ינוחמו. אמן
מוסדות חכמת רחמים - ברכיה הרב חננאל כהן, ראש המוסדות

לעילוי נשמת מקיץ סופר בן סתרונה

לעילוי נשמת בחייר רפאל בר כמנה תיאת תראכי בת שאשיה תנצ.ב.ה.

לרפואת יוסף חי כהן בן מסעודה

לרפואת רבקה חיה בת חנינה אסנת

אתבונן (עמוד ע"ה) הוא כותב: משא"כ הורדוס שעל כרחך לא עשה תשובה,

דאילו עשה תשובה לא היתה כל שאלת הגמרא (איך בבא בן בוטא השיא לו עצה?). אמנם אמר "אילו ידענא דזהירי רבנן כולי האי לא הוה קטילנא להו" (אילו ידעתי שחכמים נזהרים שלא לקלל את המלך לא הייתי הורג אותם), אבל לא התחרט מה עשיתי כאן, אדם שהורג אפילו גוי זו עבירה, הורג יהודי על אחת כמה וכמה, והורדוס הלך והרג כל תלמידי החכמים, הרי זה חטא גורא שאין לשער, והורדוס לא התחרט על עצם הדבר, הרי היה צריך להיקרע לבו לגזרים, אבל הוא עשה חשבון אישי, אמר אילו הוא ידענא דזהירי רבנן כולי האי לא קטילנא להו, אילו ידעתי לא אכפת לי שישארו לחיות, אבל הוא לא התחרט מהחטא של רציחת תלמידי חכמים. ככה כותב הרב שטיינמן. **כזה יקר, כזה ישר, כזה אמיתי.** איך אפשר לומר שהבן אדם הזה עשה תשובה?! אי אפשר שאדם ירצח תלמידי חכמים ואח"כ יבנה בית המקדש ויכופר לו, כי לא יכופר לו הדבר הזה. וא"כ אמרתי שאסור ללמד זכות על רוצחים, כתוב "אומר לרשע צדיק אתה, יקבוחו עמים יזעמוהו לאומים" (משלי כ"ד כ"ד). צריך להיות ישר ואמיתי. אבל יש אנשים שכל הזמן מחפשים טענות עלי, וכל מלה שתאמר מתפרשת לאלף גוונים, מה אתם רוצים מהבן אדם?! הנה יש לנו הרב שטיינמן שלכל הדעות הוא צדיק יסוד עולם?

טירחה למען החזקת התורה

1. שנה שעברה **ההרב שטיינמן זצ"ל נפטר בערב חנוכה** אמרתי, "דודי ירד לגנו לערוגות הבושם לרעות בגנים וללקוט שושנים" (שיר השירים ו' ב'), **לגנו גימטריא חנוכה**, שאז דודי ירד ללקוט שושנים והרב שטיינמן נפטר (עלון מס' 93 אות ד). ואני אניד שני סיפורים, אחד שמעתי ואחד קראתי. סיפור אחד, פעם סיפר לי אחד בשם "שורייקי" שהיה מטפל בחולים כא"ף, שהיה לו כולל ברעננה, והלך לרב שטיינמן ואמר לו: אני לא יכול לעשות כל זה, גם כולל וגם טיפולים וגם צרות צרורות. שאל אותו: כמה אתה נותן בחודש לכולל? אמר לו: חמשת אלפים חמש מאות יורו. **הרב שטיינמן הסתובב ופתח את המגירה, ונתן לו חמשת אלפים חמש מאות יורו.** שאל אותו: מה יהיה בחודש הבא? אמר לו: תבוא עוד הפעם אלי. **וככה היה במשך שמונה עשר חודש, כל חודש נתן לו חמשת אלפים וחמש מאות יורו.** ואם תכפילו את זה בשמונה עשרה יוצא שנתן לו במשך שנה וחצי **תשעים ותשעה אלף יורו!** אחרי זה שאל אותו: תמשיך לתת לי? אמר לו: עכשיו כבר שמך פקע ברבים, תעשה כנס להתרים אנשים לכולל, ואני אבוא לשם. **אדם בן מאה שנה בא בשביל להחזיק כולל של ספרדים ברעננה.** שמעתם דבר כזה?!

"הרב בעל הסוכריות" מנע התבוללות

2. סיפור שני, פעם היה בחור שלמד התקלקל והתדרדר, "שנה ופירש", עד שהחליט להינשא לגויה, מה לעשות?! אביו חרדי צדיק וכמה שדיבר איתו לא עזר כלום. ביום שבת אחד הבן אמר לו שהערב במוצ"ש הוא הולך להינשא לאותה מרשעת, אמר לו: היום יש שיעור מהרב שטיינמן, אתה מוכן לבוא? הסכים והלך איתו לשם. הוא היה מסתכל עליו הרבה, וכשחזר לבית התחיל לבכות, ואמר לאביו: הערב במוצ"ש אני מתקשר אליה ואומר לה שביטלתי הכל. שאל אותו: מה קרה לך? הרב דיבר איתך? ענה לו: הוא לא דיבר איתי כלום, אבל לפני שנים כשהייתי לומד בתלמוד תורה, הרב הזה בא לבחון אותנו ושאל שאלות קלות ביותר, וכל מי שידע תשובה נתן לו סוכריה. **הוא שאל אותי ואני לא ידעתי. אמר**

8. לפני כמה זמן אמרתי שלא תבואו אלי לברכות כי אני לא יודע לברך, וקל וחומר מרבי בוגיד ע"ה שהיו אומרים לו לברך ואמר שלא יודע לברך. והנה יש לכם מחזירים בתשובה, כמו **הרב יגאל כהן שליט"א** שמחזיר בתשובה מאות ואלפים (עלון מס' 132 הערה 1). אחד שלח לי מכתב "אנונימי" שלא אדע מי כתב אותו, וכותב לי: למה הזכרת רק את רבי יגאל שרק חמש שנים מחזיר בתשובה, ולא הזכרת את פלוני שמחזיר בתשובה כבר עשרים שנה? ואם תרצה לענות לי, תענה דרך פלוני שימסור לאלמוני ואלמוני לפלמוני עד שיגיע אלי המכתב הזה. תגידי מי אתה! אתה לא יודע מה שכתב עלי הרב עובדיה ע"ה? מה אתה רוצה ממני? מה הגשעון הזה?!

9. כאשר הוא נפטר שנה שעברה בערב חנוכה, מישהו הראה לי מה שכתבו עליו רשעים מטורפים ומשוגעים "שם רשע ירקב". אורזים בזויים ונקלים, הרי החכמים לא אומרים ככה גם על הרשע הגדול ביותר אלא שה' יחזיר אותו בתשובה, אז אתם תכתבו ככה על אדם שחי למעלה ממאה שנה וכל חייו נלחם למען התורה?!

10. פעם אמרתי לו לטפל בי, אבל עשה אותי "באבא" וכל מלה שאני מדבר מקליט אותה ומבחק לי את הידים ומצלם אותי. אמרתי לו: הרגלים שלי כואבות ובאתי אליך כחולה לא כבאבא. מה אני צריך את זה?! אבל הוא המשיך בזה. אח"כ היה קשה לי לבוא אליו כי הנכל דחוק שם, "דחיק ואתי מרחיק", אז אמרתי לו: אפשר שכל שבוע יבוא אחד מעושי דבריך שיטפל בי בבית ואשלם לו כמה שצריך? אמר לי: אתה צריך לבוא לכאן. למה? ככה. אחרי חודש-חודשיים סגרו לו את המקום שם.

(וכיון שהוא עבד האדומי לא לקח בת ישראל), תמוה, שהרי הוא נשא את מרים החשמונאית בת הורקנוס כהן גדול, שהיה נכדה אגריפס האחרון, דמשום זה אמרו דאמו מישראל. וגם שאר נשים שנשא הורדוס היו מישראל. וזה שעשה תשובה, היינו רק מה שבנה בית המקדש, וזה לא עשה רק כדי להסב לבב העם משנאתם אליו, על כבשו המלוכה בחזקת הרומיים שהחניף להם, ולמכור חירות האומה, ולשאת בעולם הכבד [של הרומאים] למצוא חן בעיניהם, ובשפכו דמי החשמונאים והמחזיקים באמונתם למשפחתם. וא"כ דברי התוספות תמוהים. לכן מה ששואלים: איך אתה חולק על התוספות? התשובה, אני לא חולק על התוספות, אלא שהם לא ידעו כאן את ההסטוריה. ומצאנו מקומות כאלה⁶. ולא רק זה, אלא גם הסיפור בגמרא (בבא דף ג' ע"ב) כ"כ קשה להבין אותו, שהורדוס לקח תינוקות אחת והרג אותה, ואח"כ אמר שחבל על היופי שלה, אז שם אותה בדבש שבע שנים כדי שתחזיק מעמד ככה (הגמרא לא אומרת את השם שלה, אבל קרוב לודאי שהכוונה על מרים אשתו). איך אפשר לקחת אשה ולשים אותה בדבש ועוד אחרי שהרגת אותה?⁶ גם על זה מעיר החכם הזה רבי יוסף זכריה שם. לכן הדברים האלה לא כפשוטם, ולא נבנה על זה.

כמה הוכחות על זה

ד. ויותר מזה, **הורדוס הרשע הזה הרג את אחי אשתו**, למה? כי הוא היה כהן שבא לעבוד בבית המקדש (אשתו של הורדוס היתה חשמונאית), וכיון שהיה בן שמונה עשרה שנה יפה תואר ויפה מראה, כולם אמרו עליו שהוא יותר טוב מהורדוס, ומה צריכים את "העבד האדומי" הזה?! הוא שמע את זה, **ושלח כמה בחורים צעירים שייכנסו איתו לים כדי להתרחץ ביחד, וביקש מהם שיטביעו אותו. וככה היה.** אח"כ הוא התחיל לבכות, וכולם ידעו שזה בכי תנין, כי הוא הרג אותו בכוונה⁷. ועוד הוכחה ברורה שהורדוס לא חזר בתשובה, כי היום מכירים את הקבר של יחזקאל הנביא בבגדד ושל עזרא הסופר ושל שמעון הצדיק, **ואילו הורדוס שעשה פרסום גדול לקבר שלו** בהרודיון (הסופרים מזכירים אותו וכותבים שהיה משהו מיוחד), **לא נודע הקבר שלו במשך אלפיים שנה** (ורק לפני עשר שנים חוקר אחד גילה אותו). **ולכאורה אם חזר בתשובה למה לא נודע? אדרבה שכולם יבואו אליו וישתטחו שם. אלא הוא רשע רשע ורשע.** ואמרנו גם שאפילו בית המקדש שלו החזיק מעמד רק **שבעים שנה** ולא יותר, למה לא כמו של עזרא הסופר שהחזיק מעמד עד ימי היונים (כמאתים שנה), בגלל שהוא היה מסכן ואומלל ורשע גמור.

איך אפשר לומר שחזר בתשובה?!

ה. ואם לא תאמינו לי, הנה יש לנו היום גאון גדול שנפטר לפני שנה בדיוק (ביום כ"ד בכסלו), **הרב שטיינמן זצ"ל, שהיה גאון עניו ואמיתי ולא היה כמוהו בעולם**, וכל הסיפורים שמספרים עליו מיוחדים במינם, ובספר שלו מפקודיך

4. שכתוב עליו שאפילו אגריפס המלך לוקח את הסל על כתיפו ונכנס (ותוספתא ביכורים פ"ב ה"ח).
5. למשל התוספות (כתובות ז' ע"ב בד"ה הורוה) אומרים **שמונבז המלך והילני המלכה** היו מדרע חשמונאים. וככה כותב רש"י ("ב"ב י"א ע"א בד"ה מונבז). אבל הר"ש (כתובות שם) מעיר שזה לא נכון, וכתב שמאור עיניים הוכיח בראיות עצומות **שהם התגיירו עשרים וחמש שנה לפני החרבן, ולא היו מזרע החשמונאים בכלל.** וככה מעיר גם הבן שלו הגאון **רבי מתתיהו שטראשון** (בבא בתרא שם. הוא היה בן עצום, ומי שבא אליו ושואל אותו: איפה כתוב דבר פלוני? היה עונה לו מיד. ואומרים שהיו חמשת אלפים ספרים בספרייה שלו והיה זוכר את כולם בעל פה, "ספרייה מהלכת"). איך רש"י והתוספות כתבו ככה? כי המלכים בבית שני היו מזרע החשמונאים, ומסתמא גם "מונבז המלך" היה ככה. א"כ היו דברים שלא ידעו בהסטוריה.
6. הרשב"א (ח"א סימן פ') לומד מזה, שאפשר להשאיר פירות של החורף בקיץ ושל הקיץ בחורף, ע"י שישים אותם בדבש. וזה מובא בבית יוסף (יו"ד סימן פ"ד). בתוספתא כשר באים לעשות חרוטת בפסח, הרי אז מצויים כל הפירות חוץ מרמון שכבר אין רמונים בפסח, והיה אחד בשם שלמה חיון שהיו לו רמונים. שאלו אותו: איך נשארו לך רמונים? והיה עונה שזה סוד והוא לא רוצה להגיד את זה. היה דיון שהיה יושב בבית דין שם **רבי אברהם שיב ע"ה**, ואמר לו: אני אניד לך איך עשית את זה, שמרת אותם בדבש. התפלל: איך אתה יודע את זה? אמר לו: זה כתוב בתוספות (גיטין ע"א ע"א בד"ה אלא) תירגע... וגם בגמרא כתוב זה. (וע"ע בספר דרכי העיון עמ' נ"א).

7. ועפ"ז **רבי חיים מיכלין** (בספר עונת אליהו דף מ"ז ע"א). הספר הזה על פרקי אבות, של חכם דרשן מיוחד רבי אליהו שרזון, ובסופו כמה הערות של החכם הזה רבי חיים מיכלין על פרקי אבות. אמנם הוא נראה כביכול בקי בדברים בטלים, אבל היה הסופר והמזכיר של הגאון רבי שמואל סאלנט) פירט את המשנה על הלל הזקן ("אף הוא ראה גולגולת אחת שצפה על פני המים, ואמר לה על דאטפת אטופן וסוף מטיפייך אבות פ"ב מ"ו). מי היא הגולגולת הזאת? זה גיסו של הורדוס שהטביע אותו בים בכוונה. ומה זה על דאטפת אטופן? הלל הזקן היה מזרע דוד המלך, וכאב לו שהחשמונאים לקחו את המלוכה שלא כדיון, אז אמר לו על דאטפת שלקחתם את המלוכה מזרע דוד בסוף אטופן. וסוף מטיפייך יטופון, שגם הורדוס וחבריו בסוף יטופון.

א - ה: 00:00-24:00, 01:00 ורבי א: 00:00-9:00 אהל לפני כנסת השבת / א

ובברוך אומרים בסֵפֶר? לכן הנכון לומר הגֶפֶן. ומי שלא נהג לא צריך לומר את זה.

הנכון לומר הגֶפֶן והאומר הגֶפֶן יש לו על מה לסמוך

העולם חושבים שיש שתי תורות תורה לאשכנזים ותורה לספרדים, וכל אחד צריך לבדוק מאיפה הסבא שלו, אם בא מאירופה אומר הגֶפֶן ואם בא ממרוקו אומר הגֶפֶן. אבל זה לא נכון, כי פעם גם האשכנזים אמרו הגֶפֶן, איך אני יודע? **היעב"ץ** (ספר לוח ארש סימן תמ"א)¹² כותב: פעם בילדותי משהו בירך הגֶפֶן, ואבא החכם צבי שהיה גאון גדול חזק עליו, ואני לא ידעתי מאי חוכא, על מה אתה צוחק? הרי נגמר הפסוק ואומרים הגֶפֶן. **ולכן נראה לי שצריכים לומר הגֶפֶן, ואין לדיין אלא מה שעינינו רואות.** מי שמכיר יודע כמה היעב"ץ כיבד את אביו¹³, ואילו בדבר הזה הוא כותב שזה לא נכון וצריך לומר הגֶפֶן. **אנחנו קיבלנו לומר ככה, משום שרבי שאול בעל לחם הביכורים אומר את זה. אמנם מי שאומר הגֶפֶן יש לו על מה לסמוך, אבל הנכון לומר הגֶפֶן** (ועיין בספר ה' נסי עמ' ק"ו). אדם צריך להודות על האמת, ולא להתעקש "איך אתה חולק על מרן", אני לא חולק על מרן אלא אומר דברים אמיתיים, ואם לא תרצה אל תקבל אותם, לא אכפת לי מאף אחד שיחלוק עלי. אנשים חושבים שכאשר יאימו עלי במכתב אנונימי אז אני אחזור בי. ולא מינה ולא מקצתה¹⁴.

אורח בשבת היכן ידליק במוצאי שבת?

יא. יישר כח לרבי אליהו מאדאר שליט"א, ששבוע שעבר נתן שיעור כאן. אח"כ קראתי אותו בעלון, כ"כ יפה וכ"כ מסודר, עם מקורות ראשונים ואחרונים, ושכל ישר להפליא. הוא הביא שם (בעלון הקודם אות י"ז) מחלוקת כביכול ביני וביין הרב עובדיה, **שהרב עובדיה ע"ה** (חזון עובדיה-חנוכה עמ' קנ"ה) **סובר שאם אדם נמצא במוצאי שבת אצל מארחים ונוסע בחזרה לבית שלו, לא יכול להדליק שם ולא ישתתף בפרוטה, אלא ילך לבית שלו וידליק שם.** והרב עובדיה מביא תשובות

- 12. איך אני זוכר את זה? כי זה סימן אמ"ת, "אמת אמת תפסיה להאי גברא" (ברכות י"ד ע"ב).
- 13. פעם הוא כתב: **פלא כי תלתא תנאי נעלם מהם גמרא ערוכה, ותרי מגו תלתא נעלם מהם פסוק** (שאלות יעב"ץ ח"א סימן כ"ד) מה מדובר שם? לגבי "נחל איתן" שכתוב בעגלה ערופה, רש"י (דברים כ"ד) מפרש שנחל איתן זה קרקע קשה, ואילו הרמב"ם (פ"ט מהלכות רוצח ה"ב) כותב שהכוונה נחל השוטף בחזקה. **היעב"ץ** מביא ראיה לדעת הרמב"ם מפסוק בתרי עשר "ויגל כמים משפט וצדקה כנחל איתן" (עמוס ה' כ"ד), ומשמע שזה נחל של מים. **ומהר"י קולון** (שורש קנ"ח) ואבא שלו **החכם צבי** (סימן ל"ב) לא ידעו מהפסוק הזה [וגם התו"ט במסכת סוטה (פ"ט מ"ה) לא נרגש בזה]. וא"כ תרי מגו תלתא לא ידעו פסוק. ומי תלתא תנאי שנעלם מהם גמרא ערוכה? זה הרמב"ם מהר"י קולון והחכם צבי, כי משמע מהגמרא (נדה ח' ע"ב) שנחל איתן זה קרקע קשה כמו רש"י. והנה היעב"ץ כותב על אביו "תלתא תנאי" (וע"ש בתשובה עוד שבחים מפולאים שכתב על אביו). אנשים שואלים: היעלה על הדעת שהרמב"ם שחב גמרא? אבל היעב"ץ כותב שם ששכח את זה. היום יש משוגעים שאם תאמר שהרמב"ם לא כתב פסוק בדיוק, הם כותבים: איך אפשר לחשוב ככה? "אני אמרתי תירוץ מבריק ופשוט ונפלא ואיום ונורא ומשוגע ומטורף..." מה אתה מדבר חסר דעת שכמוך? הרמב"ם העתיק לפחות ארבעים פעם פסוק שלא כצורתו ולא בדיוק, ומעירים עליו בזה ולא קרה כלום, כי אדם כותב בעל פה ולא יכול כל רגע לפתוח תנ"ך (עיין במבוא לספר ארים נסי-גיטין עמ' 75, ובעלון מס' 99 אותיות ז'-י). מה אתה רוצה ממני? איזה "תירוץ מבריק"? הבאת אותו מאהרן ברק?!!! אני חי בדור של משוגעים.
- 14. לפני כמה שנים שלח לי משוגע אחד: אני נתנו של רבי אלי ישי, ואמרתי לחותני למה אתה הולך אחרי המפלגה של הרב מאזוז? כלומר אני עשיתי מפלגת יחד ואלי ישי רצה ללכת אחרי, אז הוא אמר לו שלא ילך אחרי בזה. הראיתי את זה לאלי ישי, ואמר לי שלא היו דברים מעולם. הכל שקר, זה "מטבע עובר לסוחר". בזמנו הרב שטיינמן ע"ה אמר: מה אכפת לו לאריה דרעי שתעלה גם תנועת יחד? הרי יהיו לנו עוד ארבעה חרדים, מדוע נלחם על זה בחירוף נפש?! והוא צודק. כל המלחמות האלה לא הביאו שום כבוד לתורה ולא לחרדים. הנה אגודה ודגל נלחמים ושרים להם "המה כרעו ונפלו ואנחנו קמנו ונתעודד" - שלוש-שש, וכי אתם משחקים כדורגל...?! מה הטירוף הזה?! אמנם מצאתי להם רמז בפסוק הזה: "המה" שזה שלש אותיות - כרעו ונפלו, "ואנחנו" שזה שש אותיות - קמנו ונתעודד... **אבל לא עושים שטויות כאלה, אחים אנחנו, שנים עשר אנחנו אחים בני אביונו** (בראשית מ"ב ל"ב). הטפשות והבערות הזאת בסוף תתנקה בחרדים, ולא צריכים לעשות ככה, אלא להתאחד ולכבד את כולם. אמנם אם זה עיר עם חילונים שרוצים להרוס את התורה, אין ברירה וחיילים לעשות את זה, אבל אז זה לא ככה מה אכפת לכם? כל אחד אומר "אני בראש", בשביל מה אתם רבים? כאן ראש ושם אחשוורוש. חסרי דעת, לא עושים ככה.

לי: אתן לך שאלה קלה יותר, וג"כ לא ידעתי. שאל עוד שאלה קלה יותר ועוד שאלה קלה יותר, ואני לא ידעתי כלום. אמר לי: בוא איתי. יצא מן החדר ונתן לי ארבע סוכריות. התפלאתי: למה לכולם נתת סוכריה ולי שלא ידעתי כלום ארבע סוכריות? אמר לו: אני לא נתן על הידע אלא על הטרחה, והרי התאמצת לענות על ארבע שאלות, לכן על ההתאמצות הזאת מגיע לך ארבע סוכריות, והוא היה מדבר בשלוה בחכמה ובתבונה. הסתכלתי עליו בשיעור ואמרתי: זה האיש "בעל הסוכריות", איך אני יכול להחליף את הדת של היהודים בדת אחרת? החלטתי לחזור לתורה. אתה חושב שהגוייה גם תתן לי ארבע סוכריות? מה פתאום, היא תבעט בי. כל האומה שלה כולה אפס ותוהו עפר ואפר. תראו מה יכולים לעשות סוכריות. זה אדם צדיק, ומי יודע אם יום אחד יכתבו עליו אלף סיפורים, וכל סיפור מלא חכמה ודעת. פעם כאשר התמנה במקום הרב שך, כתבו עליו בעיתונים שלהם "הינוקא"... כי הרב שך נפטר בן יותר ממאה וזה רק בן שבעים וחמש, ומה הוא כבר יכול לעשות?! אבל הינוקא הזה חי עוד שלושים שנה, וכל מי שהיתה לו שאלה פנה אליו לקבל תשובה. אדם צדיק יסוד עולם.

הגֶפֶן או הגֶפֶן?

ח. היום יש אנשים שמי שאומר דבר שנוגד את דעת הרב עובדיה ע"ה אוכלים אותו, אמנם לא אוכלים אותי אבל שולחים לי שאלות: איך אתה חולק? איך אתה כותב ככה? פעם הייתי בכפר גדעון, והביאו לי יין ובירתי בורא פרי הגֶפֶן. בא בעל הבית ואמר לי: אתה חולק על מרן? אמרתי לו: איזה מרן? אמר לי: מרן הרב עובדיה אומר לומר הגֶפֶן (חזון עובדיה-פסח, במהדורה ראשונה עמ' קצ"ג). אמרתי לו: הרב עובדיה לא אמר ככה, אלא אמר שאפשר ללמד זכות על אלה שאומרים הגֶפֶן, ע"פ מה ששמע מרבי יעקב גולדמן, מפני שרש"י (ברכות מ"ז ע"א בד"ה עד) כותב שהברכה נשלמת רק כשעונים אחריה אמן, וא"כ כשאדם מברך בורא פרי הגפן עוד לא גמר את הברכה רק באמן, ולכן צריך לומר הגֶפֶן. אמנם הוא אשכנזי והאשכנזים אומרים הגֶפֶן, אבל מצא הסבר לנוסח הספרדים הגֶפֶן. אבל הרב בעצמו אמר שמי שנוהג לומר לומר הגֶפֶן לא דיבר עליהם. והיה ר' אשר עידאן (שהיה גר לידינו) סיפר לי: פעם אחת בירכתי על יד הרב עובדיה ואמרתי הגֶפֶן כמו שנוהגים בג'רא, ואמר לי שלא דיבר על הג'ראבים. למה? כי רבי שאול כהן רבם של חכמי ג'רא (לפני מאתיים וחמשים שנה) כתב שצריך לומר הגֶפֶן (עריב פסחים בפסקת בורא פרי הגפן).

גם באתנח אומרים הגֶפֶן

- ט. ולא רק זה, שהרי גם הרב ע"ה אומר המכין מצעדי גֶפֶר ושלא עשני עֶבֶד, ומה הבדל בין זה ובין הגפן?! אותו דבר הכלי¹. אמנם הרב במילואים (עמ' ש"ו ובמהדורה בתרא ח"ב עמ' כ"ג) נרגש בזה, וכתב: שוב נזכרתי שאומרים מצעדי גבר ושלא עשני עבד, ובכל זאת אין לשנות. אבל לא נתן טעם לזה. ופעם הרב דוד שלוש זצ"ל (הרב של נתניה) כתב מאמר על זה, וכתב: אני לא מבין, מה נפשך, האמת זה עֶבֶד או עֶבֶד? אם האמת קמץ סגול אז אותו דבר כולם (אור תורה אלול תשל"ג סימן כ"ט). הוא שאל שאלה יפה מאד. אני הייתי מגיה שם ותמיד אני מנסה לתרץ את הרב עובדיה, אז תירצתי תירוץ יפה, שהספרדים אומרים את ברכות השחר בבית ואין מי שעונה אמן, אז א"כ הברכה נגמרה ולכן אומרים עֶבֶד וְגֶפֶר, אבל ברכת היין מברכים במעמד אנשים שעונים אמן, וא"כ הברכה עוד לא נגמרה ולכן אומרים הגֶפֶן (וע"ע שם באו"ח). אבל זה לא תירוץ באמת אלא סתם "כדור הרגעה", למה? משום שאפילו נאמר שהברכה מסתיימת במלת אמן, הרי גם באתנח אומרים בקמץ סגול ולא רק בסוף פסוק, כמו "ויאמרו העצים לִגְפֶן לְכִי את מלכי עלינו" (שופטים ט"ו), וא"כ בברכת הגפן למלה "הגפן" לפחות מגיע אתנח. והבאתי פסוק "ארור מכה רעהו פֶסֶתָר ואמר כל העם אמן" (דברים כ"ז כ"ד), והם אמרו גם ברוך, היעלה על הדעת שבארור אומרים בֶסֶתָר?
- 11. אחד שלח לי: חיפשתי בתנ"ך ומצאתי ארבעים ושלוש פעמים גֶפֶן ושלוש פעמים גֶפֶן, אז למה אתה הולך אחרי המיעוט...? אבל זה מיעוט הדעת, כי כשה אתנח או סוף פסוק אומרים גֶפֶן, וכשה באמצע הדברים אומרים גֶפֶן, מה הסכלות והבערות הזאת?! כל אחד חושב את עצמו שהוא מדקדק ומבין ויודע הכל.

גדול יהיה המעמד

נשים ביתו 1 נברים ביתו 2

1700-50-51-52

2 אחדים וכסא?

בזכותך! עוד אנשים יזכו ללמוד ב'בית נאמן' <<

וסעודה רביעית במקום שאתה מתארח, וגם תדליק נרות חנוכה שם. ואם הספקת להגיע לבית בזמן ויש אנשים ברחובות, תדליק עוד פעם בלי ברכה. וזו הדרך הטובה ביותר. והוא הדין אם אשתו בבית.

מתי אומרים גם את הפסוק "מזמור שיר חנוכה הבית?"

ג. כמה דברים בדיני חנוכה שכדאי להעיר עליהם. השנה ראש חודש חל ביום שבת וביום ראשון, ובחנוכה אומרים בסוף התפלה מזמור של חנוכה "מזמור שיר חנוכה הבית לדוד", אלא בהודו לפני ה' מלך לא אומרים "מזמור שיר חנוכה הבית לדוד", אלא מתחילים מיד "ארוממך ה' כי דליתני" כרגיל. אמנם פעם היה כתוב בסידורים לפני ה' מלך, שבחנוכה מוסיף להגיד "מזמור שיר חנוכה הבית", אבל האחרונים כתבו שזה לא נכון²⁰, וההסבר ע"פ הקבלה, שכאשר אומרים "אל נקמות ה'" אנחנו מתפללים שיעלו הניצוצות של עשרת הרוגי מלוכה, והם ינקמו מכל הרשעים האלה שעשו לנו בעיות (ואבא ע"ה היה אומר את הפסוק הזה עשר פעמים)²¹, לכן לא אומרים מזמור שיר חנוכה הבית לדוד אלא "ארוממך ה' כי דליתני", שהנשמות של עשרת הרוגי מלוכה יעלו למעלה, וכל אחד מהם שמצא את התיקון שלו אומר את זה. לכן אומרים "מזמור שיר חנוכה הבית" רק בסוף התפלה.

מה קודם מזמור של חנוכה או ברכי נפשי?

יד. ביום ראש חודש טבת, האם מתחילים "מזמור שיר חנוכה הבית" או "ברכי נפשי"? בשבת לא אומרים "מזמור שיר חנוכה" ואין בעיה בזה, אבל מה עושים ביום ראשון? הרב (חזון עובדיה-חנוכה עמ' רל"ב) כתב שברכי נפשי קודם כי זה תדיר. אבל חכם אחד בירושלים רבי פנחס מוסבי²², כתב שאומרים בתחילה מזמור שיר חנוכה הבית לדוד, ואילו ברכי נפשי אומרים אחרי מוסף כמו שעושים בכל ראש חודש. ומתי מקדימים את התדיר? דוקא כששניהם באים יחד, אבל כאשר לפני מוסף אומרים את הפסוקים של בית יעקב אז מזכירים גם של חנוכה, ואילו ברכי נפשי אומרים אחרי תפלת מוסף, וא"כ לא צריך להקדים ברכי נפשי לפני מזמור של חנוכה. והדברים שלו נכונים ומסתברים. לכן מתחילים במזמור שיר חנוכה ואחרי מוסף אומרים ברכי נפשי. (וע"ע בעלון מס' 43 אות כ"ג).

הקריאה בתורה בראש חודש טבת

טו. ביום ראש חודש טבת, בשבת מוציאים שלשה ספרים, פרשת השבוע ראש חודש וחנוכה. מתחילים בפרשת השבוע (תדיר), אח"כ ראש חודש (פחות תדיר), ואח"כ חנוכה (הכי פחות תדיר). ביום ראשון הבא (א' בטבת) מוציאים שני ספרים. ויש טריפולטינים שלא רוצים לשמוע רק מה שהם מחליטים בלבד. ויש חוברת "טראבלס של מעלה", ושם בית דין של מעלה החליטו שצריכים להוסיף "מזמור שיר חנוכה הבית לדוד"...

20. ויש טריפולטינים שלא רוצים לשמוע רק מה שהם מחליטים בלבד. ויש חוברת "טראבלס של מעלה", ושם בית דין של מעלה החליטו שצריכים להוסיף "מזמור שיר חנוכה הבית לדוד"...

21. כאשר אחד מתלמידי נהרג ע"י הנאצים מפני שהוא הדליק נר, וחשדו בו שהדליק בשביל לאות לאנגלים. בא חכם אחד ואמר לאבא ע"ה שצריך לומר "אל נקמות ה'" עשר פעמים ועוד פעם אחת בשביל החכם הזה. וכי רק עוד אחד? ה' ירחם. אמנם אנחנו אין לנו זמן לומר אחת עשרה פעם, אבל ביום כיפור כיון שמזכירים עשרה הרוגי מלוכה (אצל האשכנזים. ולדיין פטירה ר"ע) אז אומרים אחת עשרה פעם את זה. (ועיי' במגדולי ישראל ח"ד עמ' נ"ה).

22. מדי פעם הוא כותב חוברות ושולח לי אותם. פעם אמרתי לו: למה אתה כותב כל פעם חוברת? מי ישמור על כל החוברות האלה? תכניס את כולם בספר אחד ותכתוב את כל ההערות ביחד, ותעשה מפתחות לזה. (ועיי' חוברת אור תורה כסלו תשס"ח סימן ל' אות ב').

מהר"י כץ (שארית יוסף סימן ע"ג)¹⁵, שעיקר מצות הדלקת נרות חנוכה במקום שישינים שם, וא"כ צריך שידליק במקום שהולך לישון. אבל אני חושב שזה רק כאשר אדם גר באותה עיר והולך לישון בביתו, שאז הוא אוכל כאן וכשמגיע זמן חנוכה הולך הביתה ומדליק שם. אבל אם הולך לעיר אחרת וזו נסיעה שעתים ויותר, איך יכול לסמוך ולדחות את ההדלקה עד השעה עשר או אחת עשרה? ואם תאמר לו שידליק חנוכה בביתו, יתכן שאין שם אף אחד שיראה את זה, ולפעמים בדרך קורה פנצ'ר וכדו'¹⁶, א"כ למה לך זה?! תשתתף בפריטי עם בעל הבית. וכתבתי שהרב קמינצקי (אמת ליעקב סימן תרע"ז) והרב אוירבך (הליכות שלמה עמ' רע"ט) כתבו ככה, ושניהם כיוונו לדבר אחד בזה¹⁷. וככה משמעות דברי משנה ברורה (סימן תרע"ז ס"ק י"ב) שאם הוא גר בעיר ילך לביתו וידליק שם. ומשמע שאם הוא גר בעיר אחרת לא צריך לילך לביתו אלא ישתתף בפריטי. אבל בכל זאת יתכן שזה לא טוב, וכמו שאומר הרב שמהר"י כץ סובר שעיקר ההדלקה בבית שאתה ישן שם. לכן הטוב ביותר שישתתף כאן בפריטי, ואח"כ בשעה אחת עשרה שמגיע הביתה, יפתח את החלונות ומסתמא יש עוברים ושבים כי היום יש כל הזמן¹⁸, וידליק חנוכה. ואין הכי נמי לא יברך, שהרי אולי כבר יצא ידי חובה כדעת חכמים אחרים, כי לא מוכרח שכולם תופסים כדעת מהר"י כץ, ויתכן שמרן סובר שהעיקר במקום שאתה אוכל שם. (וע"ע במשנה ברורה- איש מצליח בהערות שבסוף הספר סימן תרע"ז ס"א, ובחוברת אור תורה אדר א' תשע"ו סימן ע"א אות ד').

ההלכה בזה בערב שבת ובמוצאי שבת

יב. לכן אם אתה נוסע לשבת במקום מסויים, בערב שבת אל תדליק את נרות החנוכה בבית, כי אח"כ יהיה חושך ואפילה, ובליל שבת אף אחד לא רואה את זה, אז בשביל מה להדליק במקום שאתה לא אוכל ולא שותה ולא ישן?! אא"כ אתה משאיר אור דלוק בבית, שאז חושבים שאתה בבית ויחשדו שלא הדלקת נר חנוכה, לכן במקרה כזה תדליק נרות חנוכה¹⁹ בלי ברכה. אבל עיקר המצוה במקום שאתה נמצא בשבת, ולכן תדליק שם. אבל במוצאי שבת, תעשה הבדלה

15. רבי יוסף כץ. שארית יוסף זה ספר נדיר לפני ארבע מאות שנה (וכנראה זה מה שנשאר מהכתבים שלו). היו אומרים מהרי"ק ואני חושב שהם אומרים מהרי"ק ש, אבל לא אלא מהרי"ק וזה מהר"י כץ.
16. במסילת ישרים (פרק ז') מביא מדרש (בראשית רבה פרשה ע"ו פסקא ב') על פסוק "והורדתם אותו אל גיחון" (מלכים-א' ל' ג'), שדוד המלך אמר תקחו את הנר שלי שלמה ותורידו אותו אל גיחון, ובניהו בן יהוידע ימשח אותו למלך. "ויענן בניהו ויאמר אמן כן יאמר ה'" (שם פסוק ל"ו), מה בניהו מתכוין בזה? הנה האבא אומר ככה ואתם הולכים עכשיו לגיחון. המדרש מסביר שכונתו לומר שלא תחשבו שעוד מעט מגיעים, כי הרבה קטגורין ועיכובים יעמדו מכאן ועד גיחון, ועל זה אמר "אמן כן יאמר ה'".
17. הרב קמינצקי היה חכם גדול. כתב ספר נפלא על התורה "אמת ליעקב", והוא קולע אל השערה ולא יחטיא, ולפעמים מפרש פסוקים שנראה לי כמו האבן עזרא, משהו מיוחד. ויש לו גם ספרים בהלכה.
18. וכמו שיש חשבונות "עובר ושב" ככה גם עוברים ושבים בשוק, עו"ש ועו"ש, "אלוף יעוש אלוף יעלם אלוף קורח" (בראשית ל"ו י"ח)...
19. אנחנו תמיד כשיוצאים משאירים את החשמל דלוק בבית, כדי שאם יבואו "אנשים טובים" יראו שהאור דלוק ויחשבו שיש אנשים כאן. הדור שלנו דור משונה ומוזר, מה לעשות?! כל אחד ואחד "חטוף ואכול חטוף ושתה" (עירובין נ"ד ע"א) וגם חטוף וגנוב... פעם בערב שבת פרשת ויצא נסעתי לנתניה, וכשחזרנו במוצאי שבת ראינו את הבית הפוך, ואמרת: היינו טעמא כי קראנו השבת "גנובתי יום וגנובתי לילה" (בראשית ל"א ל"ט), באו וגנובו קצת בבית. הפכו לי את כל הספרים, כי חשבו שאני שם ודלרם בתוך הספרים... אבל אני לא שם אותם בספרים, מה אעשה להם?! לכן יש עצה טובה להשאיר אור דלוק וללכת מהבית.

אלפים מבקשים מידי שנה לבוא ולהתחמם מאורה של תורה ונשארים בחוץ מחוסר מקום

השנה גני התענוכה כפול 2

נשים
ביתן 1

עונק
היה המעמד

גברים
ביתן 2

053-6652663

ספרי תורה | תפילין | מזוזות | מגילות ועוד

תנתן הנחה לבאים דרך העלון

בזה, והרי לא שנינו את הקריאה וקראנו את הכל, אלא שהגר"א מצא דרך שלא נסיים בפרשה פחות משלשה פסוקים, וזה דבר יפה ואמיתי. **ורבי עקיבא איגר** (שהיה אח"כ חמיו של החתם סופר) אמר שדברי הגר"א נכונים ולמה לא נעשה את זה?! (ספר עליות אליהו במעלות הסולם אות י"ג). **ואני הקטן אם היכולתי הייתי אומר לליטאים: אמנם אנחנו הולכים אחרי מרן, אבל אתם יש לכם את הגר"א, ואם נהגתם מאתים שנה כמוותו תמשיכו ככה, למה אתם משינים את זה?! פעם כתבתי שאם היה באפשרותי הייתי עושה כמו הגר"א בכל ראש חודש, אבל אני לא יכול לעשות את זה כי קבלנו הוראות מרן (חוברת אור תורה כסלו תשנ"ג סימן ל"ג אות ב', ובמבוא לארים נסי-יבמות שם). ויש דברים שהאחרונים באים ומתקנים את זה²⁵.**

נכרית?! אם היא לא נראית לך יפה אז שתוריד לך את הכיסוי לגמרי בבית, למה אתה עושה את זה?! **הנה מהר"ם אלשקר** (סימן ל"ה) **וגם הרב פיינשטיין** (אה"ע סימן ב"ח) **מתירים שתי אצבעות**, לא מספיק היופי זהו?! סתם עקשנות. ואם אתה חושש מה יגידו עליך חבריך, א"כ מחוץ "החרדים" יחליטו שהולכים בלי גרביים אז תתבייש שאשתך תלך עם גרביים, ואין לדבר סוף. **צריך לדעת שהדבר הזה אסור, ואין הבדל בין אשכנזים לספרדים, כולם צריכים לכסות את הראש.** פעם לפני מאה שנה בירושלים, אשה אחת חרדיה באה עם פאה נכרית, וקראו לה הרבנים של ירושלים ואמרו לה: אם תמשיכי ככה נגרש אותך מן העיר. (ובחברת אור תורה אייר תש"ן סימן ק"ד אות ב').

25. למשל תינוק שנוגד בן שמונה חודשים בשבת, לפי ההלכה הוא כמו אבן ואסור לטלטל אותו (שלחן ערוך סימן ש"ל ס"ח), כי בחודש השביעי והתשיעי הוא בר קיימא, ואילו בחודש השמיני זה סכנה ולא יכול לחיות. אבל לפני מאה שנה **באו הרופאים ואמרו: מה פתאום? כל יום שנשאר בבטן אמו יש לו כל הסיכויים לחיות**, ואיך יתכן שבחודש שמיני לא טוב?! **הרואצים** ורבי חריף ולכל שאלה בעולם היה לו תירוץ, אז שאלו אותו על זה, ואמר להם שכתוב בגמרא (יבמות פ"ב ע"ב) "האי בר שבעה הוא ואשתהוי הוא דאשתהוי", שלפעמים התינוק בן שבעה חודשים ויכול לצאת מבטן אמו אבל נשאר שם עוד חודש (אולי עוד לא גמר ללמוד את כל התלמוד...), לכן מה שאמרו בגמרא שבחודש שמיני מסוכן, זה תינוק רגיל שנוגד לשמונה חודשים, ומה שרואים בימינו שבחודש שמיני יכול לחיות, זה תינוק בר שבעה חודשים ואשתהוי הוא דאשתהוי (כ"כ בספר התלמוד ומדעי התבל עמ' מ"ו). אמנם זה תירוץ חריף אבל לא אמיתי, כי מרן כותב שתינוק בן שמונה חודשים הרי הוא כאבן, ולכאורה למה לא נחשוש שנוגד לשבעה חודשים ונשאר עוד חודש?! אלא **ההסבר לזה שהטבעים השתנו היום.** (וע"ע בעלון מס' 112 הערה 6, ובחברת אור תורה כסלו תש"ע סימן ל"ז).

רוצה להשתתף בשבת ה-פרנסים?*

שבת מרוממת בבית מלון עם מרנן ורבנן שליט"א

פרנס - תורם 22,000 ש"ח במשך שנה, ונקרא בישיבה "פרנס השבוע"

רכוש 2 כרטיסי הגרלה והיכנס להגרלה מיוחדת על השתתפות בשבת המרוממת

1700-50-51-52

ספרים, אחד של ראש חודש ואחד של חנוכה, ומתחילים עם של ראש חודש, כי **"תדיר ושאינו תדיר תדיר קודם"**.

המנהג בסדר הקריאה בתורה בראש חודש

טז. בראש חודש הזה אין לנו בעיה כמו בכל ראש חודש, מה הבעיה? כיון שאין מתחילים בפרשה פחות משלשה פסוקים ואין מסיימים פחות משלשה פסוקים (מגילה כ"ב ע"ב א), ובקריאה של ראש חודש יש חמשה עשר פסוקים, שמונה בקטע הראשון "וידבר", שנים בקטע "וביום השבת", וחמשה בקטע "ובראשי חדשיכם" (מי שישכח את זה יזכור "חבה" - ח' ב' ה'). לכן החלוקה קשה מאד: אם הראשון יקרא את השלשה פסוקים הראשונים ואח"כ השני יקרא גם שלשה פסוקים ישארו רק שני פסוקים מהקטע הראשון, והרי אסור להשאיר בפרשה פחות משלשה פסוקים. לכן הגמרא (שם) אומרת לחזור ללוי מפסוק "ואמרת להם", למה? משום "מאן דעייל שיוילי משייל", מי שנכנס לבית הכנסת שואל: איך קוראים "ואמרת להם"? וכי הכהן קרא רק שני פסוקים בלבד?! ויגידו לו שהוא קרא שלשה פסוקים והלוי חוזר "ואמרת להם" בשביל שיהיו לו שלשה פסוקים. וא"כ **הראשון הכהן** קורא שלשה פסוקים הראשונים, **השני הלוי** חוזר מפסוק "ואמרת להם" ועוד שני פסוקים, והשלישי קורא את השלשה פסוקים האחרונים ועוד שנים מהקטע הבא ביחד. וככה כתב מרן (סימן תכ"ג ס"ב).

הדרך של הגאון מוילנא בזה

יז. הגאון מוילנא ע"ה (בביאורו לש"ע סימן תכ"ג סק"ג) כותב שיש דרך פשוטה מאד, **הראשון הכהן** יקרא שלשה פסוקים ונשארו חמשה פסוקים, **השני הלוי** יקרא את כל החמשה פסוקים, **והשלישי** יחזור שלשה מהקטע הראשון ועוד שני פסוקים מהקטע הבא. **למה חכמים לא אמרו ככה?**²³ הליטאים נהגו שנים רבות ככה, ואח"כ ביטלו את זה כי התייששו לעשות נגד הראשונים. אבל הגר"א אומר דברים של טעם, וכתב שמוכח במסכת סופרים (פי"ז ה"ט) ככה. פעם שאלו את **החתם סופר** (ח"א או"ח סימן ק"א) על דברי הגר"א בזה, ואמר שלא נמצא ככה במסכת סופרים אלא רק ע"פ הגהתו זצ"ל. אבל זה מוכרח ככה, ומי שיקרא מסכת סופרים כמות שהיא יראה שאי אפשר לברוח מזה (עיין במבוא לספר ארים נסי-יבמות עמ' 56). רק שהחתם סופר היה מיוחד מכל שינוי קטן, כי בזמנו היו הרפורמים והקונסרבטיבים וחשש שיאמרו ששינונו את הקריאה בתורה, לכן היה אומר **"חדש אסור מן התורה"** (ח"א או"ח סימן כ"ח ועוד). שכל דבר חדש אסור לעשות אותו, ולא רצה לשנות כלום²⁴. אבל לפעמים אין ברירה

23. הגאון מוילנא היה חכם גדול, והיה לו מח מיוחד שאי אפשר לתאר אותו. פעם (בשנת תש"ו או תש"ז) **רבי צמח שליט"א** קיבל מתנה ספר **שישיעיהו** (שנכתב לכבוד ד"ר ישעיהו וולפסברג), ואני קראתי בו קצת. שם הוא כותב על הגר"א מלים כאלה **"המח שאין גבול לקליטתו"**, המח שלו קולט בלי גבול. הגר"א היה צדיק יסוד עולם. בילדותי (גבול שבע) ראיתי ספר שו"ת ישמח לבב של רבי ישועה שמעון חיים עובדיה (הבן שלו רבי דוד עובדיה שהיה רב ודיין בירושלים ונפטר), ובהקדמה הוא מזכיר שבדורות האחרונים יש לנו הרמב"ם והגר"א. אמנם את הרמב"ם הייתי מכיר כל הזמן, כי סבא היה תמיד מספר על הרמב"ם סיפורי נסים ומופתים, אבל את הגר"א לא הכרתי אותו. **שאלתי את אבא ע"ה: מי זה הגר"א? אמר לי: "אתה לא יודע מי זה הגר"א? הוא למד את התלמוד מליון פעם"**. וילד מקבל הכל. אמנם אי אפשר שאדם ילמד את התלמוד מליון פעם, למה? כי אור החיים (בראשית מ"ז ט"ט) כותב שבשבעים שנותיו יש עשרים וחמשה אלף ימים פחות או יותר, ואם אדם לומד את התלמוד מליון פעם בחייו זאת אומרת שכל יום ילמד ארבעים פעם את התלמוד, וזה לא יעלה על הדעת. אבל אבא כשהוא מגזים הוא משהו מיוחד, וגם בגמרא רואים גוזמאות כמו מספר "שלוש מאות" (ועיין ארים נסי-גיטין עמ' ר"ז). מאז הכרתי את הגר"א שהוא מיוחד במינו, ולמד את התלמוד מליון פעם!

24. החתם סופר בזמנו נלחם ברפורמים, ובחלק ששי כתב תשובות ארוכות (סימנים פ"ד - צ"ח) ונלחם מלחמת חורמה נגדם, והצליח בזה כי הרפורמים נשכחו מן העולם. תלמיד חכם אחד שהיה קרוב ללכת בדעותיהם, זה **מהר"ץ חיות - רבי צבי הירש חיות**, שהיה התלמיד חכם וצדיק אבל התרועע אתם. החתם סופר כתב לו סימן שלם (חאו"ח סימן ר"ח) כולו הערות על הספר של מהר"ץ חיות, וכתב לו: מה שכתב פר"מ וכו' (מה זה פר"מ? ראשי תיבות פאר רום מעלתו), למה כתבת את זה? בשביל מה? מה אכפת לך? וככה משך אותו שלא ילך אחרי הדעות הקלוקות האלה. ולמרות כל המלחמה שלו ידע למצוא נשמה ולקרב אותה לתורה, ואם לא היה עושה כן היינו מפסידים את מהר"ץ חיות. **הרב עובדיה ע"ה** כשמדבר על פאה נכרית, אומר שמהר"ץ חיות נחשב "חכם מודרני" ובכל זאת אסר פאה נכרית (בתשובותיו סימן א"ג), אבל באמת הוא לא מודרני, ומי שיראה אותו בתמונה עם פיאות וזקן והיה צדיק יסוד עולם, אבל כיון שלמשל אמר שלא צריכים לעשות חופה תחת השמים ואפשר גם בבית הכנסת, וכי נעשה פסול בגלל זה? לא עושים ככה. החתם סופר קירב אותו ושמר עליו, "ונשאר גם הוא לאלקינו" (זכריה ט"ז). צריך לקרב כמה שאפשר, ולא לזרוק חרמות וטויות והבלים. מהר"ץ חיות כתב שם שהפאה נכרית עשו אפיקורסים המחבלים בדת ישראל, והרב היה נותן שיעור על זה ומזכיר אותו, ואומר: למה אתם עושים את זה? אבל כמה שמדברים בזה לא עוזר כלום. היום באים בחורים משיבות ספרדיות, ואחד מהם אומר לי: אני רוצה שאשתי תלך עם פאה נכרית. אתה לא מתבייש? למה אתה רוצה פאה

בראש חודש טבת אין בעיה בזה

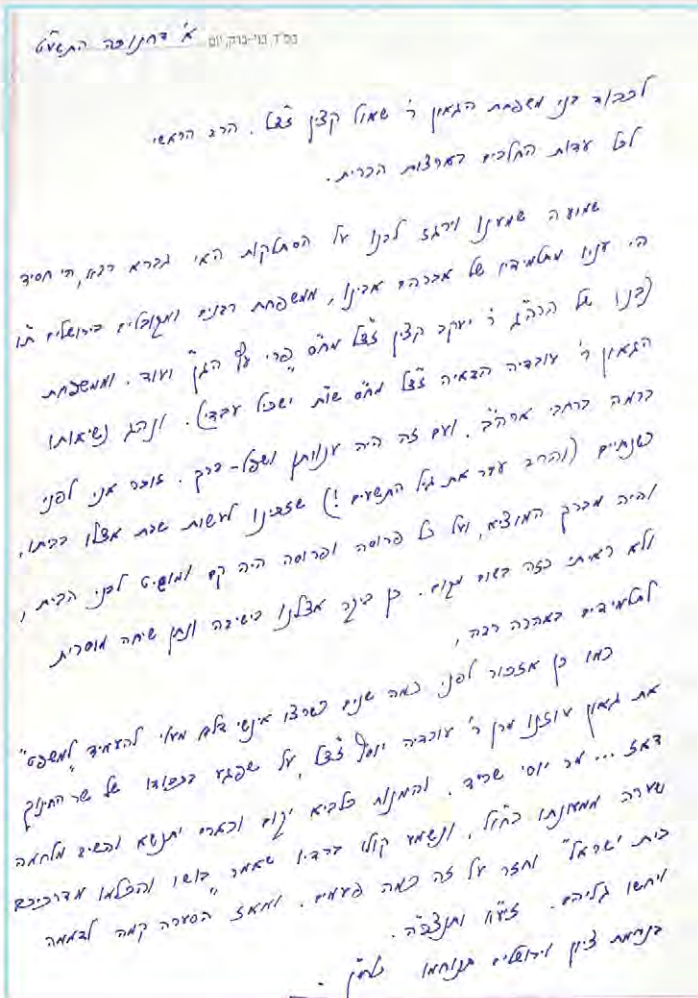
ית. אבל ביום ראש חודש וחנוכה אין שום בעיה בזה, כי ארבעה עולים שלשה בראש חודש ואחד בחנוכה, ובשלשה מחלקים את הפסוקים חמשה לכל עולה, הראשון עולה וקורא חמשה, הלוי שלשה מהקטע הראשון ועוד שנים "וביום השבת", והשלישי חמשה "ובראשי חדשיכם". כולם שוים וזה מסתדר לכולם.²⁶

מי שברך אבותינו הקדושים אברהם יצחק ויעקב, הוא יברך את **רבי מאיר כהן בן מרים** (אברך מהישיבה בגיל 80 שבעוונות איבד את ההכרה ומואשפז בבית חולים), הקב"ה ישלח לו רפואה שלימה ובריאות איתנה. בחנוכה **מכבי** זה ראשי תיבות מי כמכה באלים ה', ואפשר גם ראשי תיבות "מאיר כהן בן מרים", והמ"ם מתחלפת ביו"ד בא"ת ב"ש, כמו שרש"י כותב בקטורת (במדבר ז' כ'). שיהיה בריא אולם בעז"ה.

מי שברך אבותינו הקדושים אברהם יצחק ויעקב, הוא יברך את כל הקהל הקדוש הזה גדולים וקטנים, בין אלה **ששומעים כאן**, בין אלה **ששומעים ברדיו "קול ברמה"**, ובין אלה **שקוראים אח"כ בעלונים**. הקב"ה יברך אותם, וימלא כל משאלות לבם לטובה (ושיפסקו להקשות עלי קושיות של הבל, כי אין לי כבר כח לזה), בבריאות איתנה והצלחה רבה, אורך ימים ושנות חיים, אושר ועושר וכבוד, וכן יהי רצון ונאמר אמן.

26. אנשים חושבים שיש שיטה של מהר"ל מפרגא ויש שיטה של רב פלוני וכו', אבל השיטות האלה שטויות... צריך להשתדל לעיין ולהבין מה כוונת המחבר, אם אתה רואה שכוונתו כמו שאתה אומר תכתוב את זה, ואם תרצה לחלוק תכתוב שקשה לך להבין את זה. איך כותב רבי עקיבא איגר? "זה יאיר עיני". אבל לא לזייף ולתרוץ תירוצים שאינם נכונים, כי אם תאמר תירוץ לא נכון חבל שאתה מתרץ אותו, ויותר טוב להשאיר את הדברים כמו שהם. למשל הגמרא (שבת י"ב ע"א) אומרת ששרצים נולדים בלי זכר ונקבה, והרי ידוע שיש להם זכר ונקבה. ויש תשובה יפה שמתרץ תלמיד חכם ומנהגם ה**רב** **ישראל רוזן ז"ל** (ספר בחצוצרות בית ה' עמ' 137), שכיון שלא רואים את הזיווג שלהם זה נראה כאילו יצאו מן העיפוש. (וע"ע בעלון מס' 133 אותיות ח"ט).

פיוה זו בחסות
אפיקים
מזרמת מיני מים

מיניבר ועם 1 המהודר לשבת - בלי שאלות!

עאלה:

יוחמ קנה אהנו יקיו אכסא חדשני
והערה שבה חיברו איגד הכזא,
ואג היגד חיבר אלז הכוש קטן שבהציו
(כך שבישיבתו ע"ג הכנסא העל ינוע מעט).
ונפשו השאלת האם אהנו אכסא שבה??

למחמירים:
ללא חשש ייחודי
מור

תשובות יש לשלוח למייל: israel@afikim-water.co.il או לפקס: 02-5807576
בין הפותרים נכונה תוגרל מכונת קפה איכותית!

אסור בשבת להחזיק גרעין אבוקדו וכיו"ב במים ע"מ שיוגדלו (שו"ע ש"ו י"א). אולם אם אין כוונה בזה לזרעה כלל אלא לצורך אחר (כגון לזרוע לאשפה רטובה) מותר. וכן פסק במנחת אהבה (ח"ב עמ' פ"ח) ע"פ המש"ב (שם ס"ק נ"א) וראה עוד יחודי (ח"ב סי' נ"ג).

מזוסדות ילעביט "כסא רהמים" ספרדית

ת.ד. 2750 מיקוד: 51127 דוא"ל: KR1700505152@GMAIL.COM חוד עות: 058-6-34-40-40 אתר: YKR.CO.IL
03-6774060 פרקס: 1700-50-51-52 טל: 26 בני ברק עזיאל

**השתתפות
בהמקה
המדולה**
על 2 רצף שבועות וזי
וסלילאע תמורת

**זכות תמורה
ובתנאים**
במקרה של פגם או
המוסרם או תופש
בשעות מסודרת תורה
בארגון הקדושה
עסקים בתורה
ביצעו

**רכשו
קרטיס
המגלה**
של ימינותו הקדושה
תמכו בתורה וזילות
וזכו ב-6 זילות
בקרטיס אחלו

680
מל
כ-17 (מסוימת)
57
דולר

במעמד גדולי ישראל שלימים

**לזכות בברכת
מרו ראש הישיבה
רבנו מאיר אמנו שלי"א**
**הרוכש קרטיס
יקבל לפחות
10 פי**

**קרטיס בניסה
להיגלה בעולם
י"ז בטבת תשע"ט
25.1.2018**
מרכז הירידים מגי התערוכה
וגרס - 2 בתנ
שנים - 1 בתנ

**מתנה
ללא המגלה
מהמתנות
המפורסות**

רשת עסקי

**YKR.CO.IL
1700-50-51-52**

אתם נכנסים להמלה מיוחדת השתתפות בשבת מרוממת בבית מלון, יהוד עם מרני ורבנו שלי"א מרו ראש הישיבה שלי"א ומרו הראשון לציון מה"ש עמאר שלי"א

ברכישת 2 כרטיסים /

ילדי גאלה

לע"נ גאלה בת הרבנית אסתר מאזוז ע"ה
בית נאמן לילדים מתוך שיעוריו של מרן ראש הישיבה שליט"א

עורך: הרב"ג' שמואל עידאן שליט"א

גיליון 95

ארכיון ע.ח.

לחצו הספר

ואמר לעצמו:

"אם הפרה מבינה כן,

אז אני צריך להתגיר". הוא התגיר

וקראו לו "רבי יוחנן בן תורתא" - בן הפרה

הזאת. (גליון 93 אות כ"א).

בגמרא יש חכם ששמו "רבי יוחנן בן תורתא" (ימא דף ט' עמוד ב'), מה זה "תורתא"? הפרה, וכי אבא שלו או אמא שלו פרה?! אלא כתוב במדרש (פסיקתא רבתי פרשה י"ד) שבתתחלה הוא היה גוי, ופעם אחת קנה פרה מיהודי, והיא היתה עובדת לו יפה מאד ביום ראשון שני שלישי רביעי חמישי ושישי, והנה ביום שבת היא לא רוצה לעבד, הנה אותה ולא עזר כלום. הלך ליהודי ואמר לו: "מה הבאת לי? היא לא רוצה לעבד". היהודי הלך וקח לה פאון: "פתי יהי קרה, פעם היית שלי ואז היית צריכה לנחם בשבת, אבל עכשו את של הגוי ואת צריכה לעבד בשבת". ופתאום קמה לעבד. שאל אותו יוחנן הגוי: "מה עשית לה? כשפת אותה?" אמר לו: "היא רגילה לא לעבד ביום שבת ולכן היא לא רוצה לעבד היום, אז הסברתי לה שזה שבת לא עובדת, לא טיט לה מצוה מן התורה, אלא יש לה מצוה למען ינחם שורך ותמרה" (שמות פרק כ"ג פסוק י"ב), אבל עכשו את לא שורי ולא חמורי אלא את של הגוי". הגוי שמע

ראיתי שהרב משה גרילק מביא ספור של מפקד לא יהודי בצבא במלחמת העולם הראשונה, שלקח את כל התלמים שלו ואמר להם לקרא כל בקר את מזמור צ"א בתהלים (שזה "ישב בסתר עליון") בלטינית (כי הם לא יודעים עברית), ואמר שבמשך חמש שנים אף אחד מהם לא נשרט אפילו שריטה אחת. (גליון 43 הערה 36).

הלכה נאמנה

"שורפו בפני עצמו"? שלא יסיק בו את התנור בשביל תבשילו וכדומה, פינו שנעשה מקצה למצוה שלו. ודין זה מקורו מספר השאלות. אמנם בגמרא יש פאולה שמחמירים יותר וממלאים בקבוק קטן בשמן שמוזגים בו את התנפיות, ומה שנשאר בו לאחר מכן הם לוקחים לשרפה, אבל לא צריך לעשות ככה. והרי אפילו השמן ששמת אותו בחבוקה אם הוא דלק יותר מחצי שעה, מעקר הדין הוא מתר, אבל נהגו להחמיר בזה כי אולי לילה אחד לא דלק כל החצי שעה ואולי התערב אסור וכו', ולכן עושה לו מדרה ושורף אותו. (גליון 44 אות א', וראה בגליון 137 הערה 28 מנהג אמו של מרן שליט"א בזה).

א. איך קוראים העולים ביום השמיני של חנכה? יש פאולה שאומרים שפיון שפיון השמיני יש לנו לקרא הרבה "מים" - ההקבצה של יום השמיני ויום התשיעי ויום העשירי וכו', אז כל עולה יקרא יום אחר. אבל זה לא נכון, אלא שלשה עולים הראשונים קוראים "ביום השמיני", הראשון שלשה פסוקים ראשונים, והשני שלשה פסוקים הבאים, והשלישי חוזר וקורא מיובאים השמיני עד הסוף "כך עשה את המנרה".
ב. כתב מרן בשלחן ערוך בהלכות חנכה (סימן תרע"ז ס"ד): "הנותר ביום השמיני מן הפתילות והשמינים של חנכה, עושה לו מדרה ושורפו בפני עצמו, שהיה הקצה למצותו". מה זה

חידה

מה זה פר"מ?

(תשובה לחידה נמצאת פעלון הנקובי)

פתרון החידה מהגליון הקודם: האם מברכים על קריאת ההלל בראש חדש, ומדוע?
לדעת המב"ם אין מברכים על הלל בראש חדש, כי בעקרו הוא מנהג (והוא סובר שאין מברכים על מנהג). וכן מנהג ארץ ישראל, ודעת רבנו תם שמברכים על ההלל, וכן היה מנהג רב העולם. הזוכים: יוסף חיים כהן - נתיבות משפחת ברקלי - מודיעין עלית.

תשובות ניתן לענות בקו בית נאמן 079-9270505 שולוחה 21 | בין הפותרים נכונה יוגרל פרס (חובה לציין שם וטלפון) | נא לשלוח התשובות עד יום שני בערב

ידע תדע

א. בפרשתנו [פרשת מקץ] יש דבר יפה מאד. כאשר ראו השבטים את הכסף שלהם: "ויאמר אל אחיו הושב כספי וגם הנה באמתחתי, ויצא לבם ויחרדו איש אל אחיו לאמר מה זאת עשה אלקים לנו" (בראשית פרק מ"ב פסוק כ"ח). ויצא לבם תרגם אונקלוס: "ונפק מדע לבהון", כי הוקשה לו איך יתכן שצא לבם? וגם אם כן, אז איך אחר כך פתנו ויחרדו ויאמר: "הרי אם יצא לבם אז כבר מתו, כי מי שמורידים לו את הלב איך יכול לחיות?! ולכן הוא פרש שצא המדע של הלב. אבל אפשר לפרש את הפסוק פשוטו, כי כשצאדם מפחד ודואג מדבר מסתם אז הלב שלו דופק חזק, וזה פאלו הלב שלו רוצה לצאת מהגוף החוצה, ולכן כתוב: "ויצא לבם". התאור של התורה כל כך מדק, ואותו דבר בפסוק: "פתחתי אני לדודי ודודי חמק עבר, נפשי יצאה בדברו" (שיר השירים פרק ה' פסוק ו'), מה זה "נפשי יצאה"? הרי אחר כך כתוב "קראתי ולא ענני", אז הוא עדין חי. אלא הפנה על הגעגועים שהאדם מרגיש פאלו נפשו יוצאת ממנו. וכאשר אנו מתגעגעים לקדוש ברוך הוא אז הוא מחזיר לנו בכפלי כפלים, ונותן לנו הרבה בריאות והרבה נחת והרבה שמחה, ונותן לנו רגע. (גליון 93 אות כ"ו).

בשורה טובה לשחורי התורה
ספר "פרחי בהונה"
חלק א' חידושי ש"ס למרן רבנו
דחמים חי וחייה הברך זצוק"ל רבינו גרשון ואנפיה

לרגל 60 שנה לפטירתו
יצא לאור במהדורה חדשה ומתוקנת עם הוספות רבות
מסכת יד רבנו. בשני כרכים גדולים באותיות מאדוד עיים

הספר יצא לאור א"ה לקראת
ההילולא המסורתית. יו"ד שבט התשע"ט

זה הזמן להנציח את יקירך לכבודו של מודט הרב
מחיר שורה בספר לברכה או לעילוי נשמת 100 ₪
רבע עמוד 400 ₪ חצי עמוד 800 ₪ עמוד שלם 1600 ₪

כל התורמים יקבלו את הספר לביתם
ניתן להרשם עד ראש חודש טבת בלבד - ס"ה הקודם זוטו!

לפרטים והרשמה ניתן לפנות למזכירות
08-6727523
054-4104217 | 054-8420158 | 054-8410655

מי שרוצה לזכות בעלות הוצאת הדפוס
רבע או חצי או כרך אחד
לרב ברכאל רובין 08-6727523 שולוחה 6

נכון למעשה וכוונתו. סדרת הרב זצוק"ל לתן כבודם א"ה רבנו
ישיתם חמדת דחמים - מסך א"ה ציבורי יסוד למנוח הרב משה ש"ס